

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina, Lastnik: Konrad, lista „Edinosti“ — Tisk: tiskarna „Edinosti“, vplavane sadnice z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20
za pol leta 15-00
za tri mesece 7-00
za nedeljsko izdajo za celo leto 3-00
za pol leta 1-50

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglša: 24. oktobra 1917.

Vzhodno bojišče. — V območju naših čet ni nič novega.

Italijansko bojišče. — Na vsej jugozapadni fronti je bojna delovanje znatno naraslo. Pri Bovcu, Tolmini in na severnem delu planote Banjšice — Sv. Duha je avstroogrška in nemška pehota po močnejši topovski paljavi prodrla v italijanske črte.

Albanija. — Južno Berata in na obeh straneh reke Devoli so se naše varnostne čete bojevale z uspehom.

DUNAJ, 24. (Kor.) Iz vojnega poročila vseh zveznih stanov se javlja: 24. oktobra 1917, zvečer.

Operacije ob Soči ugodno napredujejo. Zvezne čete so vrzle sovražnika na 30 km široki fronti iz njegove prve postojanke. Dovedenih je bilo nekaj tisoč ujetnikov in uplenjenih mnogo topov.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 24. (Kor.) Veliki glavni stan, 24. oktobra 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta: V Flandriji so naše čete s protinapadom potisnile sovražnika iz pasu, ki ga je imel še zasedenega v našem obrambnem pasu na južnem delu gozda Houthouta; napravili smo ujetnike. V bojnem ozemlju med Draaibankom in Zandvoordom je popoldne ogenj zopet močno narasel. Novi napadi niso bili izvršeni. — Armada nemškega cesarjeviča: Francozi so pričeli včeraj v dveh delih velik napad ob Cheminu des Dames, od Ailette severno Vauxaillona do planote severno Paissy (25 km). Boji, ki so se razvili dopoldne južno prekopa Oise — Aisne, so dovedli do težke, premenljive borbe med Ailette in visinami pri Osteln. Sovražnik, ki je zgodaj jutraj po 6 dnevnem, najhujšem ognju napadel naše razrušene črte, je naletel na močan odpor in radi težkih izgub ni prišel naprej. Šele pozneje, po topovski pripravi izvedenemu in s številnimi oklopnimi vozovi podpiranemu sunku svežih francoskih sil, se je z zapada proti Allamantu, z juga pa proti Chavignonu posrečilo prodreti v naše postojanke in dospeti do teh vasi. S tem so postale vmes ležeče postojanke nevarne. Pri umakniti čet iz žilavo branjenih črt smo morali prepustiti sovražniku tudi srednje razštrle baterije. Francozi so krepko silili dalje, vendar pa je bil z nastopom naših rezerv sovražni sunek zajet južno Pinona pri Vaudessu in Chavignonu, za katerega so se vršili tako hudi boji. Nadajnih napredkov sovražnik ni imel. Istočasno na planoti, na obeh straneh sela La Royere, južno Filaina, izvedeni napadi več francoskih divizij so se kljub ponovnemu napadu izločili ob najtežjih izgubah. Zvečer je prešel sovražnik po večurnem bojnojočem ognju med Braye in Aillesom v napad. Dvakrat so se navalele tankaj njegove čete v globokih vrstah. V obrambnem ognju in mestoma v srditem boju iz bližine se je francoski sunek na tej fronti popolnoma razbil. V krajevnih bojih se je nadaljevala bitka noči v pozno noč. Dosedaj še ni oživel zopet. Naše čete so se bile junaki. — Na vzhodnem bregu Moze so se vršili tekom dneva jugozapadno Besumonta boji med jarki.

Vzhodno bojišče. — Med Rškimi zalivom in Dvino smo v nočeh do 22. oktobra, brez motive od strani sovražnika, na široki fronti pred glavno postojanko umaknili daleč naprej pomaknjene varnostne čete, ki so v uspešnih bojih zadrževale Rusom od začetka septembra vpogled v našo razvrstitev.

Macedonska fronta. — Živahno topovsko delovanje je zapadno Obršiškega jezera in od Vardara do Doirana, kjer so bili sunki Angležev odbiti.

Italijanska fronta. — Bojno delovanje na Tirolskem, Koroskem in ob Soči je vidno oživel. Nemška artiljerija je posegla v topovski boj. Nemška in av-

stro-ogrška pehota je danes jutraj zavzela sprednje italijanske postojanke pri Bovcu, Tolmini in na severnem delu Banjske planote.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolfiov urad poročila: 24. oktobra 1917, zvečer.

V Flandriji močan topovski boj. Na Cheminu des Dames neznanu sovražno artiljerijsko delovanje. Francozi svojega napada niso nadaljevali. — Na vzhodu ni pomembnega. — Na italijanski fronti se skupna napadna operacija razvija kakor je bilo nameravano. Dosedaj je bilo javljenih nekaj tisoč ujetnikov.

Prvi generalni svetovnoizvestarji št. 11-57.

TURSKO.

CARIGRAD, 23. (Kor.) Iz glavnega stanov se poročila: Fronta ob Džali: Napad treh sovražnih batalionov se je vsled našega protisunka izločil. — Na ostalih frontah nobenih posebnih dogodkov.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolfiov urad poročila: V Rokavskem prelivu in v Severnem morju so potopili naši podvodniki tri parnike in dve jadrnici.

LONDON, 23. (Kor.) Uradno se poročila: Pri letalskem napadu v petek je bilo skupno 34 oseb ubitih in 56 ranjenih. — Neki rušilec torpedovk se je vsled trčenja potopil. Dva oficirja in 21 moč posadke je rešenih. — Pomožna križarka »Orsana« (12.917 ton) je bila dne 19. t. m. torpedirana in se je potopila. Človeških izgub ni zaznamovali.

POLOŽAJ NA ITALIJANSKEM IN ALBANSKEM BOJIŠČU.

DUNAJ, 24. (Kor.) Iz vojnega poročila vseh zveznih stanov se javlja: Italijansko bojišče: Včeraj je kljub deževnemu vremenu bojno delovanje na fronti gen. polk. Borovica močno naraslo. Na več točkah fronte je prišlo do nenadnega motilnega ognja. V severnem delu Banjske planote, pri Tolmini in dalje severozapadno v bovski kotlini so prodrele avstroogrške in nemške čete po močnejši in uspešni topovski pripravi proti zapadu, vdrle v črte Italijanov in zasedle njihove postojanke. Tudi letalsko delovanje je bilo v tem bojnem ozemlju včeraj izredno živahno. Pri Tolmini, pri Gorici in nad Gradom je bilo sestreljeno po eno sovražno letalo. Na južnem Tirolskem so bili napadi italijanskih patrol na Costabello odbiti. Naše čete so po topovski pripravi izvršile na Monte Pianu napad in napravile pri tem ujetnike. — Jugovzhodno bojišče: V Albaniji so bile v odseku južno Berata akcije bolj in italijanskih čet odbite. Dalje vzhodno je napadel sovražnik pri Kucaki most čez Devoli, a je bil gladko odbit.

Razne vesti iz Rusije.

STOCKHOLM, 23. (Kor.) Glasom petrogradskega poročila »Nord-Sir«: Korrespondence so zepellinovci bombardirali obal Rškega zaliva in finsko obrežje. — Listi poročajo iz Haparanda: Konferenca vzhodnomorskega brodovlja je sklenila zahtevati od staroruskega sveta v Petrogradu in osrednjega odbora brodovlja takojšnjo odstranitev Kerenskoga, čegar sramotna politična agitacija uničuje veliko delo revolucije. Skupščina izraža svoje ogorčenje nad dnevnim poveljem Kerenskoga na mornarico, ki je odločena tako na boj proti vnanjemu kakor tudi notranjemu sovražniku. »Novaža Zida« smatra preselitev vlade v Moskvo za nevarnost za revucijo, ki ima najmočnejšo oporo v Petrogradu. Bojševiki so odposlali v predmno kot svoje zastopnike Lenina, Kamenjeva, Razkolnikova in za Kroustadt praporščaka Krikenka.

General Dukonin o položaju na severni fronti.

PETROGRAD, 23. (Kor.) General Dukonin, načelnik generalnega štaba, ki je prišel semkaj, da se udeleži tajne seje predmno, je izjavil nekemu poročevalcu, da ima izkrcanje Nemcev pri Werderju najhujši namen, da se zavarujejo od napadov zasedeni otoki. Dukonin je mnenja, da do ponudni na frontah na suhem ni pričakovati nobenih resnih operacij.

Francoska kabinetna kriza. Barthou vnanji minister.

LUGANO, 24. (Kor.) Po pariških poročilih milanskih listov je bil na mesto Ribota imenovan za vnajnega min. Barthou.

ITALIJANSKA ZBORNICA.

CURIH, 23. (Kor.) Italijanska zbornica je razpravljala o interpelacijah glede pomankanja žita in potrebe, da se v interesu kmetijstva delovne sile oproste v večjem obsegu. Poljedelski minister je v svojem odgovoru naglašal, da ima Italija nad dva milijona, okoli polovico kmetijskih delavcev v armadni službi in da je zamogla vedno bolje gojiti svoje kmetijstvo, kakor n. kr. Francija, kjer so se od 1. 1914 žitna polja — nevestevši od sovražnika zasedeno ozemlje — zmanjšala za 35%. Anglija je dala tokom preteklega agrarnega leta 1/3 ladij na razpolago. Anglija sama uporablja sedaj za kruh nadomestne snovi in Italija stori lahko enako. Riž in koruzo bo dobila Italija tudi letos iz Indije in Amerike. Za oprostitev kmetijskih delavcev se bo storilo vse, kar je združljivo z zahtevami vojevanja. Neki socialistični poslanec je naprosil ministrstvo, da naj zahteva takojšnji odpoklic letnikov 1874 in 75 iz armade in je stavil tozadevno resolucijo, o kateri se bo razpravljalo na prihodnji seji. Ministrski predsednik se je izjavil proti predlogu, kakor bi moralo na predlog socialistov slediti poimensko glasovanje. Pred glasovanjem pa je okoli 100 poslancev zapustilo dvorano, tako da je postala zbornica nesklepčna.

Cesar na Tirolskem.

TRIDENT, 23. (Kor.) Te dni se je v skalojvji Monte Sella končal boj z minirani, se je vršil že več tednov. Cesar je obiskal te junake in pripel 19 letnemu saperskemu oficirju, ki je bil noč in dan v rovih, razstrelil skalo, preko katere bi Italijani zamogli prodreti v našo postojanko in uničiti cel sistem min, osebno na prsa red železne krogle. Cesar se je iskreno zahvalil tudi strelcem. Zvečer je prebil vladar v Bozenu, kjer so se mu poklonili otroci ob zvezkih demolijskih koračnic z lampjoni in bakljami. Cesar je opazoval poklonitev z balkona svojega stanovanja in se zahvaljeval otrokom, ki so ga neprestano pozdravljali. Prisrčna poklonitev, ki se je končala s cesarsko himno, je napravila na cesarja globok vtis.

Odlikovanje dr. Seidlerja.

DUNAJ, 24. (Kor.) Cesar je podelil ministrskemu predsedniku dr. Seidlerju veliki križ reda sv. Stefana.

Proračunski odsek.

DUNAJ, 24. (Kor.) Proračunski odsek je razpravljal danes o Kraftevem predlogu glede povabilne vnajnega ministra grofa Czernina. Dr. Korošec je predlagal, naj se povabi tudi skupni finančni minister baron Burian, da poda pojasnila glede razmer v Bosni in Hercegovini. Odsek je sklenil, da se sklepanje o tem predlogu odgodi do petka, ter je pričel nato proračunsko razpravo. Prihodnja seja jutri.

Cesarjeva zahvala nemškim strankam za patriotično glasovanje.

DUNAJ, 24. (Kor.) Ministrski predsednik dr. Seidler je po naročilu cesarja izrekel voditeljem nemških strank in krščanskih socialcev najtoplejšo zahvalo za njihovo lojalno zadržanje pri dovoli proračunskega provizorija in vojnih kreditov.

Novi nemški tajnik za notranje stvari.

BEROLIN, 24. (Kor.) Cesar je odredil, da se bo s socialnimi in gospodarsko-političnimi nalogami države, ki so pripadale dosedaj državnemu uradu za notranje stvari, pečala odsedaj naprej državnemu kancelarju neposredno podrejena osrednja oblast pod imenom »Urad za državno gospodarstvo«. Cesar je dalje odpuštil dr. Helffericha z mesta državnega tajnika za notranje stvari in imenoval državnega podtajnika Walraafa za tajnika za notranje stvari in državnega podtajnika Schwandera za tajnika državnega gospodarskega urada. Helfferich ostane še vnajnega namestnik državnega kancelarja.

Francoska kabinetna kriza. Barthou vnanji minister.

LUGANO, 24. (Kor.) Po pariških poročilih milanskih listov je bil na mesto Ribota imenovan za vnajnega min. Barthou.

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavasta.

Ponedeljek je ugovarjal, a vse mu ni pomagalo nič. Cartouche ga je vedno imenoval odvetnika in mu dejal večkrat:

— Končno pa odvetnik tudi ni ravno največji bogataš na svetu, in prav nič se vam ni treba sramovati, da pripadate moji tolpi; imam v njej še bogatejše ljudi kot ste pa vi.

Dve leti je bil Ponedeljek eden najspretnjših Cartouchevih volonov. V svoje stanovanje v ulici della Bacherie je puščal samo Cartoucha ali pa njegovega namestnika, toda potrkati sta morala prej petkrat in izreči geslo: »Govoriva o gospodu de Vivonnu.« To ime je namreč bivšemu kaznjencu neizbrisno ostalo v spominu in preklinjal ga je še vedno.

Tisti dan, ko naj bi bil Cartouche usmrčen in se je izvedelo, da je ovoidl sodniku vse svoje ljudi, je Ponedeljek hitro sklenil, da pobegne. Vteknil je že onih par tisoč tolarjev, ki si jih je prihranil od svojega deleža pri plenu, v potno vrečo, ko je nekdo petkrat potrkal na vrata in izpregovoril zunaj besede:

— Govoriva o gospodu de Vivonnu.

Ni hudega slutič Ponedeljek si ni šele natikal lasulje na glavo in očal na nos, temveč je brez strahu odprl vrata in zagledal pred seboj neznanca.

Ta neznanec je bil Colard, katerega je, kakor vemo, poslal tjakaj gospod de Badière.

VI.

Tako je bilo torej življenje galerskega kaznjenca Ponedeljka do onega dne, ko ga je Cartouche, premočen po neverjetni podobnosti, sodniku de Badière ovoidl kot svojega tovariša z naslovom in imenom odvetnika Bricheta, dasiravno je

Ponedeljek vedno odklanjal to ime. Da pojasnimo vzrok tega dejstva, moramo zopet poseči nekoliko nazaj v preteklost.

Bilo je prva leta vlade Ludvika XIV., in okoli štirindvajsetletnega vladarja se je gnetlo sijajno, od samih mladih, užitka željnih, plemenitaških ljudi sestoječe dvorjanstvo, ki se ni posebno dosti menilo za pravost. Sledeč zaljubljenemu kralju, ki je povsod iskal ljubavnih znanih, nikjer naloget na nedostopnosti, pa vendar očitno še vedno ni mogel prenašati vezi trajnega razmerja, je to galantno dvorjanstvo, sestojelo se skoraj samo od ljubincev in metrez, živelo v neprestani omami vesele sedanjosti in vabeče bodočnosti.

Med vsemi temi brezskrbnimi, lahkoživimi dvorjani, ki so ognjevitost svojih dvajsetih let zapravljali v lovu za prepovedano naslado, se je posebno odlikoval de Vivonne, ljubljene mladega kralja, s katerim je bil enake starosti.

(Dalec.)

Dovoljen — 4-mesečni proračun.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 23. okt.

»Kolo Polskie« je danes dopoldne pokvarilo dr. Seidlerju vse veselje, kajti odklonilo je 6-mesečni in dovolilo je 4-mesečni proračun. Ali še pri tem glasovanju je bilo navzočih od 71 poslancev le 37, od katerih jih je glasovalo komaj 24 za skrajšani proračun. — Ta preobrat so povzročili tisti poljski poslanci, ki so se vrnili danes jutraj zopet docela razkačeni iz Galicije. Zgodilo se je, kakor sem že povedal. Prusi gospodarijo v Galiciji tako, da delajo avstrijski upravi in osrednji vladi velike težave. Tudi danes so poljski ljudski poslanci silno gneli proti Prusakom in o njihovem brezobzirnem, brezsrčnem gospodarstvu v Galiciji. Najraje bi bili povzročili sklep »K. P.« popolnoma — proti proračunu, torč opozicijo. Ali tako daleč jih vendar niso pustili ostali poslanci in pobotali so se, da dovolijo taki slabotni vladi je — 4-mesečni proračun. Mišilo se je že danes takoj dopoldne, da vlada morda še vedno ostane pri svoji zahtevi in da se morda glasovanje odloži. Toda premislila se je in se je zadovoljila s tem, kar je danes mogoče se dobiti, ker ni nič gotovo, ali bi jutri tudi toliko dobila.

Dr. Seidler je sinoči odgovoril Ukrajincem. V imenu vlade jim je svečano obljubil gospodarske koncesije v vzhodni Galiciji, tako n. pr. za obnovitev dežele, za izplačilo vseh rekvizicij, dalje tudi — odškodnino vsem po nedolžnem preganjanju ali njihovim rodbinom. Tudi jim je obljubil, da se bo zanajprej obzirnito in dobrohotno postopalo z ukrajinskimi prebivalstvom.

U. P. Z. je imelo danes dopoldne sejo in opoldne je dalo dr. Seidlerju odgovor, ki se je glasil: . . . da se Ukrajinci vzdržijo glasovanja. V izdanem komunikatu naglašajo poleg gori omenjenih gospodarskih koncesij tudi še . . . bojazen za parlament, a ukrajinski narod, pravilo, v tej težki dobi bolj ko kdaj poprej potrebujejo to edino parlamentarno tribuno. — Toda s tem sklepom, pravilo dalje, ni še prav nič omejeno načelno stališče, ki so ga ukrajinski govorniki zastopali v proračunski razpravi, in to z ozirom na tiste najvišje cilje, katerim je in ostane zvest ves ukrajinski narod. (Ukrajinci so poleg gornjega še zahtevali: svečano obljubo, da niti eden (!) Ukrajinec ne pride pod poljsko peto, delitev centrale za obnovitev dežele v vzhodno in zahodno.) — Kakor se zdi, dr. Seidler ni ugodil Ukrajincem v teh zahtevah in zato so se Ukrajinci le odstranili iz dvorane. — Ako bi bil vedel, da Poljski revolucije, bi jim bil morda obljubil tudi to. Kdo ve? — Tako nedostojno se kupčuje v avstrijskem parlamentu, tako umazano se dela velika in mala politika!!

Vlada je torej doživela pravzaprav poraz, kajti njen predlog na 6-mesečni proračun je padel.

Seidlerjeve reforme ustave!

Dunaj, 22. oktobra.

Po ruski revoluciji so začela pretresati vso Evropo simpatična gesla zmagujoče demokracije, ki niso mogla ostati brez vpliva la sosednji osrednji veselesi — Nemčiji in Avstriji. Propast ruskega carizma je gnovito posegla v svetovno vojni samo in je docela spremenila razmerje vojujočih se držav glede vzrokov in končnih ciljev tega svetovnega klanja. Absolutistiška Rusija, to od mnogih strani obsovaženo moskovitarstvo, je veljalo za zatiralca celih narodov — in osrednje veselese so trdile, da vodijo boj proti takemu nazadnjaštvu, ki bi ne smelo več imeti prostora v prosvetljeni Evropi. Osrednje veselese so veliale sicer še vedno za nekaj zastarelega nasproti demokratičnim državam na zapadu, ali Rusiji nasproti so pa bile še vedno zelo napredne, ustavne, svobodoljubne. Ali, ko se je Rusija otrešla carizma in je v demokratizaciji daleč presegla najbolj demokratične zveznice, tedaj so osrednje države nakrat izgubile svoje ravnotežje in toli hvaljeni zlati sredini . . .

Ruska revolucionarna demokracija je pretresla marsikake temelje v Evropi in klicala glasen »memento« vsej lažustavnosti, posebno v najbližji sosedščini. V Nemčiji so precej hitro razumeli tok časa in o Veliki noči že je bila z najvišjega mesta proglašena demokratizacija vsega javnega in političnega življenja. — Kmalu nato so se jeli majati stolci državnikom, ki so stali pri rojstvu temu svetovnemu klanju in na njih mesta so prišli docela novi močje.

V Avstriji se je zgodilo baš narobe: najprej so morali izginiti stari močje in umakniti se novim (izginili so zapored vsi, ki so pripravili to državo v svetovno vojno, in še nato so prihajala pri nas na dan zagotovila o reformah ustave, prestolni govor dne 31. maja t. l. pa je prvi spustil v svet — demokratizacijo.

Stirje slovanski narodi so sicer dan poprej jasno pokazali pot, kako naj se ta država demokratizuje, ako hoče postati mogočna zaščita za svetovni mir na ve-

čne čase. Zveza svobodnih narodov, federativna zveza svobodnih držav v najširšem pomenu te besede — to je bila mogočna parola štirih slovanskih narodov.

Toda naleteli so na precej gluha ušesa v najmerodajnejših krogih, ki se še vedno ne morejo sprijazniti z duhom časa. Zato ni opaziti nič takega, kar bi moglo trajno postaviti to državo na trdnije temelje, zagotoviti mir na znotraj in s tem moč na zunanji. Ni še pravega spoznanja o neodložljivi potrebi velikih, radikalnih reform, ki vržejo čez jezove zarjaveli balast dosedanje neustave ustavnosti, neodkritičnosti, nesposobnega birokratizma in nepotizma. Zato tipajo okoli sebe kakor slepi in ne vedo, kako uprizoriti veliko čudo, da bi nemški volk sit in koza cela, da bi ves svet videl velike reforme, ki pa niso ne izpremenne Nemcem na škodo. Nemški privilegiji morajo ostati, k večjemu, da bi se kaj pomnožili, ako je to le količkaj možno.

Ali čas hiti in po tolikih lepih besedah o prepreditih reformah ustave je treba vendar tudi — dejani. In tako smo srečno dospeli do »smeri o reformah ustave« (Richtlinien!), ki jih baje že v kratkem predloži dr. Seidler ustavnim komisiji gospodstva in ustavnemu odseku poslanske zbornice.

Kar prihaja v javnost o teh »smerih«, nas spominja latinske posame, da so gore rodile miske. Težak je bil porod teh »smeri«, še težji bo njihov krst. . . .

Dosedanja ustava, pravilo, ostane v bistvu nespremenjena. — Ako bo temu tako, čemu potem toliko govora o — reformah ustave! Ali je sploh potem vredno, da govorimo o reformah, ako ostane — bistvo nespremenjeno?! Mišljen je pred vsem dualizem, ki mora ostati nedotaknjen, ali bolje, nasprotja naj bi se posušila še bolj!

Pač pa bi se zelo spremenile deželne ustave z novimi — okrožji. Ta bi zelo omejevala delokrog deželnih zborov, kar bi prešlo na okrožne uprave. — Toda ker naj vzame levica, kar nudi desnica, bo ta okrožna uprava zelo previdno zavzavala z različnimi kompetencami — in ako bi se res posrečilo, oživiti ta skrupulni stvar, potem ne le, da pridemo z dežla pod kap, marveč bomo v celoti še veliko na slabšem, nego smo zdaj. — Okrožja, kakor se čuje, bi imela imenovane načelnike, ki bi imeli vršiti troje kompetence: za veliko opravil bi bili odgovorni edino le osrednji vladi, — za en del bi morali poprašati mnenje okrožnega zbora, a nanj ne bi bili navezani. — Šele tretji in manjši del bi se moral vršiti po sklepih okrožnega zbora. Okrožni zbori bi imeli v vsem skupaj jako širok delokrog, odvzet sedanjim deželnim zborom.

Kdo naj ne zmaže z glavjo, ko čuje v teli velikih časih, ko se svet maže v temeljih, take ničeve načrte, ki se pri nas bahato navdajajo — reforma ustave! —

Karakteristika teh načrtov, ki povče vse, je ta: da so s tako velikansko prenosno zelo zadovoljni — Nemci. Se več, to je njihov načrt, ki bi se mogel eventuelno spremeniti v internaten naklep proti slovanskim območnim krajem. Kajti gotovo je, da bi, izšli na Koroskem, mnogi slovanski kraji, izginili v nemška okrožja, kar bi se lepo opravičevalo z zemljepisno lego, naravno gravitacijo proti gotovim nemškim središčem in z — željo ljudstva samega. Zato Jugoslovani odklanjamo vsa taka okrožja in protestujemo proti take vrste reformam ustave!

Priljubljene interpelacije.

Dunaj, 22. okt. — Češki poslanci vložijo jutri interpelacijo proti postopanju Madjarov na poštah. Ako hoče kdo poslati n. pr. naznico na »Slovanski Narod«, mora priložiti tudi madjarski prevod. Dalje pošta ne dostavlja več pisem, naslovljenih v: Pressburg, Komorn, Stuhlweissenburg, Steinamanger, ako ni — madjarskega prevoda poleg.

Od jugoslovanske strani pa bo vloženi več interpelacij na skupno vlado in posamična ministrstva proti krivicam in škodam, ki so se godile našemu ljudstvu pred evakuacijo in po nji, — kaj vse in kako so jim jemali in nič plačali itd. Dalje o zadrževanju begunskih podpor in vzdrževalnih prispevkov.

Izredna tožba za diete.

Dunaj, 22. okt. obsojeni državni poslanci dr. Kramář, dr. Rašin, Choc, Vojna, Netolický in Bouřival bodo zahtevali nakazilo poslaniških dijet od 30. maja t. l. dalje. — Ako bo njihova zahteva odklonjena, kar je več nego gotovo, vložijo tožbo pri državnem sodišču. — S tem spravijo v tek marsikako zanimivo pravno vprašanje.

Razne politične vesti.

Beda in trpljenje v Bosni. O tem žalostnem in danes — vsled govorov in interpelacij v parlamentu — širom znanem poglavju je priobčila »Hrvatska Država« članek, ki ga je cenzura — zagrebska, prosimo, ki se vendar nekoliko razlikuje od one v naši polovici — po dobri polovici obstrigla. Po tem dejstvu lahko ugibljemo precej zanesljivo, v kak tinitnik je pomakal pisec pero. Vendar hočemo napisati

par posnetkov, ki dajo vsaj slutiti o vsebini. Neki višji uradnik, ki je bil v bližini bivšega namestnika deželnega poglavarja v Bosni in sedanega ministra za Hrvatsko, Unkelhauserja, je nedavno izjavil v intimni družbi: »Ko je bil Unkelhauser imenovan za ministra, je izjavil odkrito, da računa vlada kot z gotovim dejstvom, da bo moral... narod v Bosni pomrečiti od gladi... Besede ministrove se uresničujejo, kajti od 2 kg na mesec brez nobene druge pomoči ne more nikdo živeti. Šestnajstmesečna suša je uničila absolutno vse. Stanje ljudstva je neznosno — obupno. Mnogi župniki v Hercegovini so pobegnili iz župnij, ker niso več mogli gledati trpljenja tega naroda. Siromaki župniki so delili z ljudstvom zadnji grizljivi in morajo sedaj prenašati žanj isto težko usodo. Če hočejo govoriti resnico, morajo bežati v Dalmacijo, da brzojavijo ministrom in »Jugoslovanskemu klubu« za pomoč. Le tako je mogoče, minister Burian izjaviti, da se pretiruje, ako se govori o kakšni bedi v deželi...! In radi takih brzojavk imajo župniki največje stitnosti s predstojniki in v vlado. Se hujše je postopanje z narodom, ki je ostal golorok in brez vsake obrambe. Nočemo mu dati deželnega zbora... Zato bi moral hrvatski sabor nastopiti v obrambo našega naroda v Bosni in Hercegovini. Tudi bosanski voditelji bi se morali makniti. Danes naj se pokazejo prave narodne moči. Hrvatski sabor in Jugoslovanski klub naj ukreneta energične korake v obrambo in za rešitev naroda v Bosni in Hercegovini! Zeleti bi bilo, da pride nekliko poslancev, da se prepričajo o žalostnem stanju. Ko bodo videli ta obup, planejo gotovo kot levi. Župniki vodijo točne zapisnike in število je že v sami Hercegovini preokročilo — 1000! — Mi pa bi želeli, da bi se tudi nemški poslanci potrudili v Bosno — seveda z resnim in poštenim namenom, da bodo videli, kako naravnost brezvestno je njihovo neprestano kričanje čes, da le oni žrtvujejo in trpe za državo! Tam doli bodo šele videli, koliko in kaj je zahtevala sedanja vojna od najhujše prizadetih državljanih, videli bodo, da oni, doma v svojih pokrajinah, razmeroma nič ne trpe in žrtvujejo, da žive še vedno — v Eldoradu. Na frontah trpe seveda vsi, a na jugozapadni zopet najbolj naš narod. Naj že enkrat utihnejo s svojimi baharijami, ki bijejo resnici v obraz, ob enem pa pomenjajo krivavo nehalnost od naroda, ki gladije in umira v obrambo države kot noben drug. V Bosno pojte pogledat, ali z blago voljo in poštenim srcem...!

Prodaja kuriva.

Premog (briquettes), 10 kg na izkaznico. Sv. Vid: Modre izkaznice št. 495—598 (obrobna št. 3) dne 26. 10., pri Mariji Verbaš, ul. Cererija 2, (cena 38 v kg). Premog (fossile), 20 kg na izkaznico. Sv. Vid: Modre izkaznice št. 599—636 (obrobna št. 3) dne 24. 10., pri Mariji Verbaš, ul. Cererija 2, (cena 18 v kg). Premog (kok), 10 kg na izkaznico. Nova mlinca: Modre izkaznice št. 696—767 (obrobna št. 4) dne 26. 10., pri Ivanu Sklenba, ul. Molin Grande 20, (cena 45 vin. kg).

Domače vesti.

Smrtna kosa. Včeraj ob 2 popoldne je umrl tu v Trstu gospod Viktor Sosič, mestni učitelj na Opčinah in tamošnji rojak. Zadel je tudi pokojnika trda usoda nesrečnih naših Opencev, kajti že bolehen je moral bežati pred sovražnimi granatami iz rojstne vasi in kraja, kjer je izvrševal svoj vzvišeni poklic. Viktor Sosič je bil brat dr. Andreja Sosiča, ki je padel junške smrti na srbskem bojišču, in zet našega marljivega in rodoljubnega Antona Vremera. Legel je v grob v cvetju 26 let. Pokojnik je bil blaga duša, zvest kolega, ljubeznjiv družabnik, navdušen pevec. Zato žalujevno iskreno po njem vsi, ki so ga poznali. Naj sniva mirno v svoji rojstni grudi!

Za cesarjev god. V nedeljo, 4. novembra, cesarjev god, se bo v stolnici sv. Justa ob 10 dop. vršila slovesna služba božja z zahvalnico. Namestnik vabi funkcije: n. kr. oblasti, uradov in državnih učilnih zavodov, da se udeležijo cerkvene slovesnosti kolikor le mogoče polnoštevilno, c. kr. državni uradniki v službeni uniformi s klobukom.

Na nastop naših oblasti V seji c. kr. urada za ljudsko prehrano je prišel v razgovor tudi takomenovani promet z nabirateljki. Minister GM. Höfer je izjavil ob tej priliki, da se je ob pomankanju pri izbiri izvrševalnih organov težko izogniti vsem pogreškom od strani posamičnih podrejenecv; on sam je na stališču, da naj se postopa prizanesljivo in liberalno, dokler gre za malenkosti, posebno tedaj, če si siromašni ljudje skušajo zboljšati življenje. Protihotapski kupčiji na veliko, ki ogroža javno prekrbo, pa treba postopati z vso strogostjo.

Audiat et altera pars. Prejeli smo: Naj se čuje tudi druga plat zvona! Prišli so težki časi nad vse človeštvo: nadloge in spremembevalne vojne pritiskajo na vse ljudstvo — po mestih in na deželi — z vedno hujšo težo. Zlo je — zlo za vse. Zlo, neznosno je že danes, a najhujša je morilna in ubijalna skrb: kaj se le bo? To pomankanje, to trpljenje ustvarja naravno, rekli bi, izredna duševna razpoloženja: vznemirjenje, jezo, obupne klice in tožbe: čisto opravičene, včasih pa krivične vsled nepravilnega razumevanja stvari. In te tožbe in zatožbe niso naperjene le proti oblastim, korporacijam, činiteljem, ki jim je sedaj poverjena javna uprava, skrb — na kratko povedano — za

preživljanje; skrb, da ob skrajnih sredstvih, ki so na razpolago, dobi vsakdo vsaj najnujnejše potrebno za življenje. Poglavlajo se največ tudi tožbe in obtožbe, ki izvirajo iz navskriza interesov n. pr. med sloji producentov in onimi konsumentov živil, med prebivalstvom v središčih in po deželi. To pa spravlja n. pr. list »Edinost« v položaj, na katerem ga ni zavidati. Javno narodno glasilo je in kot tako mora biti dostopno vsem slojem, brambri različnih materialnih interesov. Ne more drugače. Iz tega pa nastaja mučno dejstvo, da je ozlovoljenje sedaj na tej, sedaj na oni strani, da danes na tej, jutri na drugi strani vidijo v listu — nasprotnika, oškodovalca. Ta težki položaj, izvirajoči iz naravi, značaja in naloge našega glasila, naj bi uvaževali na vseh straneh, da ne bodo krivično obdolževali. Iz tega razpoloženja so izvirali dopisi te zadnje dni iz mestnih slojev s hudimi obtožbami na račun prebivalstva na deželi. Razumemo to ogorčenost in je ne obsojamo. Ali istotako odkrito bode povedano, da napadi streljajo tudi preko cilja, da so včasih tudi neopravičeni. Je treba pač razlikovati in ni smeti — kakor pravi neki pregovor z vodo iz škafa izlivati tudi otroka. Pred vsem treba pomisliti, da naših poljedelskih producentov v okolici in v sosednji Istri ni smeti vspejati s kakimi veleagrarci v drugih deželah. Ti naši kmetovalci so po ogromni večini sedaj tudi največji siromaki. Pomisliti treba, da je bila produkcija vina v Istri vsled elementarnih nezdov že nekaj let pasivna, posebno pa da je bilo istrsko vinogradništvo v času vojne vsled določenih cen, ki so bile naravnost ničeve v primeru z onimi v drugih pokrajinah, samo v enem letu oškodovano za kakih 30 milijonov K! Kar se pa tiče raznih živil, ki jih kmetice iščejo po mestu, treba še posebno dobro razlikovati, če hočemo pravično soditi. — Mal odstotek kmetovalcev v Istri utegne imeti še kako malenkost, ali na drugi strani stoji dejstvo, da prebivalstvo na deželi dobiva od aprovizacije veliko manj, nego dobivamo v mestih, da ljudje po nekod po cele tedne ne vidijo kruha. Je-li potem res tak zločin, ako kmetica skuša dobiti v mestu skorjico kruha za svoje otročice — in sicer v zameno za to, kar je prinesla v mesto? Če kaka družina da kmetici svoj odmerek, če si odtrže kruh od ust, da dobi zanj kakšno drugo živilo — je-li to v kako škodo za splošnost? Razlika je le ta, da tisti košček kruha poje kmetica, ne pa mešan, ki pa je zato dobil nadomestilo. Kaj drugega pa je seveda, če kdo z dežele nabira v mestu — na pošten, ali pa tudi nepošten način — živila, ki jih potem prodaja na deželi za oduške cene. Tu pa je strogost opravičena, ker taka manipulacija škoduje mesnemu prebivalstvu in prijemlje za vrač ono na deželi. Moje mnenje je torej: Težki časi so prišli nad nas vse — vsi trpimo, vsi smo izmučeni. V takem položaju bo še najbolj za nas, da smo si bratje, da se podpiramo med seboj, da gremo drug drugemu na roko, da si odjenjemo in da si skupno lajšamo stanje in manjšamo trpljenje. S tem apelom se obračam še posebno tudi do prebivalstva na deželi, ki naj veruje, da je položaj povprečnega mestnega prebivalstva, ki mora živeti le od krajarja za služka, ki mora le kupovati prav vse, in ne more nič prodati in priti do kake kompenzacije za velike izdatke — da je ta položaj res strašen in da je ozlovoljenje med njim res opravičeno v polni meri! — Na naslov mestnega prebivalstva pa bi rekel s posebnim povdankom: Vedno se kriči le proti našemu prebivalstvu na deželi radi dragine živil, radi navijanja cen. Mari pa nimamo tudi drugih potrebščin, ki jih moramo kupovati po naravnost brezvestno visokih cenah? Ni samo vprašanje: kaj bomo jedli — marveč je tudi vprašanje: s čem se bomo oblačili, s čem bomo krpali stare obleke — ali se nam ni bati, da bomo morali hoditi bosi in goli v kruti zimi? A mi hrupimo le proti bormim kmeticam, nekam čudno tihi pa smo proti odiranju od strani milijonarskih industrijalcev! Proti tem bi trebal zastaviti s skupnim krikom mesta in dežele! — Sili mi v pero še resna beseda na naslov oblasti radi njihovega nesmotrnega in naravnost škodljivega postopanja pri izvajanju raznih naredb in odredb glede dohoda živil v Trst. Ker pa mi je ta spis itak že preveč narastel, odlagan za prihodnje.

Trgovci in izkaznice za obleko in perilo. V smislu § 26. ministrske naredbe z dne 21. septembra 1917, drž. zak. št. 383, morajo trgovci izkaznice za nakup obleke in perila, ki jih prejmejo od odjemalcev, prešepniti, podpisati ali pa opremiti s pečatom svoje tvrde ter jih potem ob začetku vsakega meseca izročiti pristojnemu kontrolnemu uradu. Pozivljajo se tedaj vsi interesi na Primorskem, da od svojih odjemalcev preteče izkaznice izroče nadalje do 5. novembra t. l. uradu za prekrbo z obleko in perilom v obrotni zbornici v Trstu.

Kje so prostori? Kakor čujemo, se nameravajo v Trstu odvzeti šolskim namenom razna šolska poslopja, da se porabijo v vojaške namene. Ako to odgovarja resnici, potem se ne moremo dovolj načuditi, da se v Trstu ne najdejo drugi prostori v take namene, in da se morajo prav šole uporabljati za to, ko vendar starši ne vedo, kam z mladino in kako naj jo obvarujejo v vsakem pogledu tako silno škodljivega pohajkovanja, posurovetja in da povemo naravnost, celo pozločinjenja. Že takointako se dogaja po vplivu vojne med šolsko mladino vedno več slučajev tatvine in podobnih žalostnih stvari; kaj pa naj bi bilo šole potem, če se mladini odtegne šola? Starši, v večnem teku in lovu za živili, otroci pa prepuščeni sami sebi. Saj

morajo čisto podivjati! In vendar imamo v Trstu toliko prostorov, ki se lahko porabijo za bolnišnice in druge vojaške namene, da prav nič ni treba posegati po šolah. Evo: V stari in novi prosti luki stoji prazna velikanska, prostorna in zračna skladišča. Blaga ni, uprava javnih skladišč jih ne potrebuje, trgovci pa tudi ne, ker nimajo kaj hraniti v njih. Zakaj se ne porabijo ti prostori? In dalje: Velikanska palača, last državni železnici, na Poštnem trgu je že dve leti prazna. V Welsu se nahajajoče ravateljstvo prav nič ne potrebuje teh prostorov in prav tako tudi ne Austro-Amerikana »Adria«, paroplovni družbi brez plovbe, ki imate svoje prostore v tej palači. Avstrijski Lloyd tudi ne posluje in Lloydova palača na Velikem trgu se v veliki meri lahko porabi n. pr. za bolnišnico. Rittmayerjeva hiša na vogalu ulice Ghega in Commerciala, ki jo je lastnica zapustila v dobrodelni namen, v katerega se ne porablja, stoji popolnoma prazna. Skoraj vsa velikanska skladišča južnega kolodvora so prazna. Koliko praznih prostorov se nahaja v zasebnih poslopih, niti ne vprašujemo; saj šteje danes Trst komaj polovico prejšnjega prebivalstva. In končno, kaj je več vredno za splošnost: šole ali zabava? Mislimo, da tu pač ni treba razmišljati. Verdijevo gledališče je prazno, izvemši prostore, v katerih se nahaja ona vsled nacionalnega šovništva svojih zasnovateljev že v svojem spočetku falitna, dobrim namenom nikakršnega dobička noseča vojna razstava, a komur je količkaj na tem, da se prepriča čim dalje tem bolj naraščajoča pokvarjenost mladine, se pač lahko odreče tudi tisti dvomljivi zabavi, ki jo nudijo razni kinematografi itd. ter gledališči Rossetti in Fenice. Če se vsi ti prostori porabijo v iste namene, za katere naj bi se porabljale v neznansko škodo mladini šole, potem gotovo ne bo treba posegati po šolah in goniti mladine na ulice!

Umrl je v Welsu 13. t. m. na železniški operaciji poduradnik državne železnice g. Leopold Pegan, bivši večletni predsednik košarskega društva »Balkana« in član raznih drugih narodnih društev v Trstu N. p. v m.!

Ivan Hribar ne sme v Ljubljano. Kakor poroča »Grazzer Volksblatt«, bivšemu ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju niso dovolili, da bi prišel na dr. Krekov pogreb v Ljubljano. Ivan Hribar sicer ni več konfiniran, v Ljubljano pa vendar še ne sme. V Gradcu in v Trstu. Kakor poroča graška »Tagespost«, se dobiva na graških tržih grozdje »izabellae« po 2 K kilogram. Na trgu je nadalje zelje, ohrovt, solata, zelenjava za juho, por, čebula, gobe itd. ter veliko sadja, jabolk in hrusk. — List se pritožuje, da je sadje zelo drago, da ga izpod 50 vin. za kilogram sploh ni dobiti, da pa na knutih gni vsa sila sadja pod drevmi. — In pri nas v Trstu? Mislimo, da je bolje, da sploh ne govorimo.

Ljubljanske šole zaprte. Z ozirom na izredne razmere so se prošlo soboto do preklica zaprle v Ljubljani vse srednje in ljudske šole. Pouk se bo nadaljeval samo za tri najvišje gimnazijske in dva najvišja realna razreda, in sicer za vse tri gimnazije v poslopiju učiteljskega.

Olažave v brzojavnem prometu. Od 1. oktobra t. l. naprej je dovoljena do preklica pri zasebnih brzojavkah v Avstriji uporaba vseh v avstrijskih deželah navadnih jezikov. Od istega časa nadalje so pripuščene tudi zasebne brzojavke z okrajšavami trgovskega jezika ali trgovskih znamk v brzojavnem prometu v Avstriji, potem v prometu z Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Nemčijo in z ozemljem, ki so pod c. kr. vojaško upravo in sicer pod sledečimi pogoji: a) Brzojavke morajo biti predane pri določenem poštenu uradu; b) pri tem uradu morajo biti shranjena pojasnila rabljenih okrajšav; c) raba teh okrajšav se uradu ne sme zdeti sumljiva z ozirom na razmere predajnika brzojavke in prejemnika brzojavke, ki so znane temu uradu. One stranke, ki se hočejo poslužiti zadnje udobnosti, morajo prositi pismenim potom dovoljenja za predajo takih brzojavk pri brzojavnem uradu, ki pride v daneni slučaj v poštev, in morajo položiti obenem tej prošnji pojasnilo v smislu točke b) v dveh izvodih. O prošnji odloča pristojno pošto in brzojavno ravateljstvo. Ker leži okoliže tukajšnjega ravateljstva (Trst, Primorsko in Kranjsko) v prepočetnem ozemlju se morejo zgozje določbe v tukajšnjem okraju uporabljati toliko, v kolikor se smejo dotične zasebne brzojavke sploh sprejemati. Natančnejša pojasnila se dobivajo pri vsakem brzojavnem uradu.

Vinogradnike v Škedenju obveščamo, da se sladkor za prirejanje vina od danes naprej oddaja pri trgovcu Antonu Sancinu. Drejaču tistim, ki so se priglasili. Nakaznice dobijo opravčenci pri okrajnem načelniku v Škedenju. Cena za klg K r 60 in za prevoz iz mesta z vinarja za kilogram.

Delavsko podporno društvo naznanja svojemu članstvu, da je zaradi boleznih društvenega zdravnika g. dr. Perničiča prevzel začasno posle društvenega zdravnika g. dr. Marlinis, ki bo društvenim članom na razpolago v društveni ambulanci od 10½ do 11 dopoldne.

Mestna zastavljavnica. Danes, v četrtek, se bodo od 9½ dop. do 1 pop. prodajale na javni dražbi dragocenosti, zastavljene meseca julija leta 1916, na zelene listke serije 140 in sicer od št. 1 do št. 1700, popoldne od 3½ do 6 pa nedragoceni predmeti, zastavljani meseca januarja l. 1917, na bele listke serije 141 in sicer od št. 2301 do št. 3500. — V petek, 26. t. m., od 9½ dop. do 1 pop. dragocenosti, zastavljene meseca julija l. 1916, na zelene listke serije 140 in sicer od št. 1701 do št. 3100, popoldne od 3½ do 6 pa nedragoceni predmeti, zastavljani meseca januarja l.

1917, na bele listke serije 141 in sicer od št. 3501 do št. 4600.

DAROVIL

V poteženje spomina gospe Ivanke Kestelic darujejo g. dr. Josip Aram in sestre K 30 za moško podružnico CMD. Denar brani uprava.

Za škedenjsko šolsko knjižnico daruje g. Franc Sancin, učitelj v Škedenju, 5 K, ker se ni mogel udeležiti zborovanja. Učit društva dne 14. t. m. — Živeli posamezniki!

Darovi, došli vladnemu komisariju. Ljudska šola mestne ubožnice K 10, nabranih med učenci tekom meseca oktobra, in sicer polovico za vdove in sirote padlih vojakov in polovico za Rdeči križ.

V korist božične akcije. C. kr. avstr. vojaški vdovski in sirotinski sklad v Trstu je od tržske podružnice banke »Union« darovani znesek K 1500 odkazal organizaciji oskrbnice vojniških sirot v korist božične akcije. — Nadalje sta došla v ta namen naslednja darova: Tvrdka S. Oehler & C. nasl. K 200 in N. N. K 9.

Češko Budjevička Restavracija (Boskova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 st. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Urnikem in kmetu učenem naznanjam, da imam na prodaj tud letos veliko množino sadik bele in rdeče če ulice — Ant. Aljnoski, sv. Ivan ulica Braodžija št. 941 (3. 92)

Fotograf Anton Jerkič ponuja v svojem ateljeju v Trstu, Via dello Poste št. 10, 47

Minda gospodinja, kat. in lina vselja za d. l. in ja večja no. polnoma sloven-kega in nemškega jezika in nekaj tujanskega, ter reflektira na boljš. bodočo št. dobi takoj službo kot praktkantinja pri nekem trškem slovenskem podjetju. Trgo-ka izobraz. a ni absolutno potrebna. Ne reflektira se na one gospodine katere ne stanujejo v sredšču mesta. Natančne pismene ponudbe pod Praktikanti- nja 14—17 na lns odd. Edinost. 3317

+ Potrli srce naznanjamo tužno vest sorodnikom, prijateljem in znan- cem, da je naš nad vse ljubljani

Viktor Sosič

učitelj na Opčinah

danes, dne 24. oktobra, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal po daljši bolezni in v mladosti 26 let. Pogreb se bo vršil dne 26. t. m. ob 9. uri zjutraj iz ulice Cecilija št. 15 direktno na Opčine.

TRST-OPCINE, 24. oktobra 1917.

JUSTINA SOSIČ roj. VREMEC, sorog.

Viktor in Darinka, otroci.

Anton in Uršula Vremec, tast in tača.

GAMBRINUS

vsaki večer ob 9½ velika varietetna predstava. Vstopnina K 1—

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio 5 (Lastno poslople) Kapital in rezerva K 13,295.000.— FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Si-enik, Zadar. VLOGE NA KNJIŽICE 3½%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in ziraščun po dogovoru. — Akrolet i. čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke, valute deviz, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih, SAFE DEPOSITS PROMESE — Prodja srečk razredna lota rje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija srečanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, rombours krediti, Borzna naročila. — Inkaso. MENJALNICA. — — — ESKOMT MENTO. Telefoni: 1463, 1793 in 2076.

Ursdne ure: od 9 do 1 popoldne. Brzojavi: JADRANSKA.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadlon 10 - Trst Odprt od 8½ zvečer naprej Vstopnina K 2

Zmožen, priden in energičen

poslovodja za kavarno

od poklica večje slovenskega in nemškega jezika Se takoj sprejme. Ponudbe s sliko na kavarno »SLON« v Ljubljani.

Išče se knjigovodja.

Za Aprovizacijsko komisijo v Mate- riji se išče izurjen knjigovodja. — Plača po dogovoru. — Pismene po- nudbe na županstvo d. tline i. terije (Istra).

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zerecowitz & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržice itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Porta vecchia 12, vogal ulice della Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE

Novo pogrebno podjetje Trst.

Corso št. 47. (pri Trgu Piazza della legna) Telefon 1402. Vrš vsakorazredne pogrebe, prevoz mrličev na vse kraje države, zaloga in razprodaja mrtvaških predmetov, krste iz kovine in vsako vrstnega lesa v raznih oblikah, vence, sveče i. t. d. po primerni ceni. — Skladišča v lastnih prostorih via della Tessa št. 31.

Brzojavi: NOVO POGREBNO PODJETJE — TRST.

Dobroznna urarna in zlatarna

Alojzij Povh

Trst, Piazza Barriera vecchia št. 3 kuruje zlato, srebro in dragulje po najvišjih cenah.